

[Knud Kristensen.]

og som Nationalbanken, forstaar jeg, skulde hemmeligholde. Jeg ved ikke, hvorvidt dette kan begrundes, men jeg mener, at naar Handelsministeren, som Banken jo dog maa rette sig efter, disponerer over disse ved Laan skabte Reserver, da maa det være Rigsdagens Sag at kontrolere, om de er anvendt til de rigtige Formaal — de Formaal, som er bedst tjenlige for Landet. Det forekommer mig at være en naturlig Opgave for en Rigsdag at sige sin Mening herom og øve Kritik, hvis den mener, der her er foregaaet noget, som er galt eller ikke fornuftigt, hvorefter Regeringen kan faa Lejlighed til at forsvare det. Men det forudsætter selvfølgelig, at man faar Oplysninger om, hvad disse Valutareserver, som ikke er brugt til Vareindkøb, da er brugt til, og at det ikke bliver hemmeligholdt, saa det ikke kommer Offentligheden for Øje. Ønsker man en Hemmeligholdelse, kunde der vel findes en anden Form at give disse Oplysninger paa, men naar vi skal diskutere disse for Landet og Erhvervslivet saa vigtige Spørgsmaal, gaar det ikke an, at Regeringen og Regeringspartierne ved Besked, men Oppositionen ved ingenting. Det er alt for ulige Vilkaar og har intet som helst med parlamentarisk Styre at gøre — tværtimod.

Jeg kan ikke se anderledes paa det, end at det, hvis disse Valutareserver var brugt til noget, som var nødvendigt, vilde have været forsvarligt i en Tid som denne i Stedet at sætte noget af vor Guldreserve ind. Rent bortset fra Diskussionen om, hvorvidt vor Pengepolitik i Fremtiden skal hvile paa Gulddækning eller ikke, saa vil det efter min Mening være en økonomisk vel-forsvarlig Handling at foretage Indkøb af Varer noget tidligere, hvis man derigennem kan spare meget betydelige Beløb for Samfundet og sikre Landet større Varebeholdninger til billigere Pris. Vilde man saa, naar dette var sket, igen opsamle Reserver — altsaa i en Højkonjunktur —, kunde man jo til den Tid indføre saa meget mindre. Derigennem var der Mulighed for at opsamle de samme Guldreserver til en billigere Pris, eller i hvert Fald faa Varerne ind til en billigere Pris, end man ellers vilde kunne faa. Derved vilde Samfundet være bedre stillet med Hensyn til Varer, samtidig med at man, naar denne Overgang var overstaaet, laa inde med de samme Guldreserver. Der var ikke det mindste i Vejen for, at man kunde disponere paa denne Maade. Jeg mener endog saa, det vilde have været forsvarligt og rigtigt; det vilde have været

en god Foranstaltning, og det vilde have sparet Landet for mange Penge, naar man havde kunnet købe Varer og Raastoffer ind i en forholdsvis billig Tid i Stedet for at skulle gøre Indkøbene i en dyr Tid.

Hvad angaar selve Valutastillingen, som den højtærede Handelsminister har skildret meget mørkt, vil jeg indrømme, at den ikke er særlig god, men jeg kan ikke indrømme, at den siden Krigen er blevet forringet i det Omfang, som den højtærede Handelsminister synes at mene og i hvert Fald gav Udtryk for ved Lovforslagets Fremsættelse. Man maa jo nemlig huske paa, at det, der er sket, er, at man har betalt de Varer, man skal have ind i Landet i Nutiden og i Fremtiden, enten kontant eller forud, og samtidig har maattet betale de Varer, som man har indkøbt for 1—2—3 Maaneder siden, efter som Kreditten nu var løbende. Men ved denne Tilstands Ophør sker der jo egentlig ikke nogen særlig Forringelse af Valutastillingen, selv om det kan volde visse Likviditetsvanskeligheder, for det er jo Betaling af en Gæld, vi i Forvejen havde, det drejer sig om. Jeg kan derfor ikke se, at Nedgangen i Valutareserven er saa foruroligende, naar denne Nedgang i det væsentligste, for ikke at sige udelukkende, skyldes, at vi maatte afbetale den Varegæld, som vi normalt har til Ulandet derigennem, at vi køber paa Kredit.

En anden Ting er, at en Valutareserve paa 100 Mill. Kr., saaledes som vi har haft det baade i 1939 og før, efter min Mening er en svag Stilling i Betragtning af, at vi sælger en stor Del af vore Eksportvarer kontant og, hvad jeg altsaa forstaar, køber en meget stor Del af vor Indførsel paa Kredit. Hvis vi ikke har en større Reserve end 100 Mill. Kr., vilde vi, naar vi gjorde Status op, slet ingenting have eller maaske endda et Minus. Jeg er derfor ikke uenig med den højtærede Handelsminister i, at vor valutamæssige Stilling i de senere Aar — ogsaa da vi stod bedst, med en Beholdning paa godt og vel 100 Mill. Kr. — er yderst svag. Men det forekommer mig, at denne Svag-hed i vor valutamæssige Stilling er en naturlig Konsekvens af hele den Erhvervspolitik, Regeringen har ført, og det er næsten forbavsende, at Stillingen endda ikke er værre, end den er; thi naar man gennem flere Aar fører en Erhvervspolitik, der stiller de eksporterende Erhverv saa langt ringere i erhvervsmæssig-økonomisk Henseende, at det betyder en langt større Fordel, at det giver langt større Arbejdsløn, langt større Udbytte til dem, der staar inde for Produktionen, at producere Varer, der sælges paa